

PRILOGA 1 (spremni dopis – 1. del)

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

E: gp.mizs@gov.si

Številka: 007-107/2015/8

Ljubljana, 15. junij 2015

EVA 2015-3330-0027

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2015-3330-0027)

– predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... pod točko ... sprejela sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2015-3330-0027) ter ga hkrati s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (EVA 2014-2130-0010), predlogom Zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih (EVA 2015-2130-0048), predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah (EVA 2014-2130-0014), predlogom Zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (EVA 2015-1611-0071), predlogom Zakona o spremembah Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (EVA 2015-1611-0072) in predlogom Zakona o spremembah Energetskega zakona (EVA 2015-2430-0052) pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.

2. Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (EVA 2014-2130-0010), predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2015-3330-0027), predlog Zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih (EVA 2015-2130-0048), predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah (EVA 2014-2130-0014), predlog Zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (EVA 2015-1611-0071), predlog Zakona o spremembah Zakona o plačilnih storitvah in sistemih (EVA 2015-1611-0072) in predlog Zakona o spremembah Energetskega zakona (EVA 2015-2430-0052) obravnava na isti seji Državnega zbora Republike Slovenije zaradi njihove vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Mag. Darko Krašovec
GENERALNI SEKRETAR

Priloga:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1B)

<p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Državni zbor Republike Slovenije, - Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, - Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, - Ministrstvo za finance, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
<p>2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:</p>
/
<p>3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marjan Turk, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo - Barbara Pernuš Grošelj, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo - Marija Režun, analitik, Direktorat za informacijsko družbo
<p>3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:</p>
/
<p>4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport - Marjan Turk, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo - Barbara Pernuš Grošelj, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo - Marija Režun, analitik, Direktorat za informacijsko družbo
<p>5. Kratek povzetek gradiva:</p> <p>Na ravni Evropske unije je bila na podlagi ugotovitev Evropske komisije, da obstajajo velike razlike med državami članicami glede dostopnosti in poznavanja možnosti oblik izvensodnega reševanja potrošniških sporov, sprejeta Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/11/EU), ki v 3. členu določa razmerje do drugih pravnih aktov Unije na način, da v primeru nasprotja katere koli določbe Direktive 2013/11/EU z določbo iz drugega pravnega akta Unije, ki se nanaša na postopke izvensodnega reševanja pravnih sporov, ki jih sproži potrošnik proti trgovcu, prevlada določba te direktive, razen če je v njej določeno drugače.</p> <p>Zaradi te določbe je treba v področnih zakonih, ki na podlagi področnih direktiv urejajo izvensodno reševanje sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki, določiti, da morajo ponudniki blaga in storitev sheme za izvensodno reševanje sporov prilagoditi tako, da bodo v skladu z zahtevami Direktive 2013/11/EU, ki jih v slovenski pravni red prenaša predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. Ponudnikom blaga in storitev na teh področjih se torej nalaga, da zagotovijo sheme izvensodnega reševanja sporov (v nadaljnjem besedilu: IRPS) v skladu z določili predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov tako glede procesnih pravil kot glede zagotavljanja neodvisnosti izvajalca izvensodnega reševanja sporov.</p> <p>S predlogom zakona se zato spreminjajo in dopolnjujejo določbe Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B in 54/14 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1) tako, da se pri reševanju sporov s področja elektronskih komunikacij, pri čemer sicer Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljnjem besedilu: agencija) na podlagi ZEKom-1 že rešuje spore končnih uporabnikov (kamor spadajo tudi potrošniki), zaradi uskladitve s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov izrecno navede tudi možnost potrošnika za sprožitev postopka izvensodnega reševanja potrošniških sporov s strani izvajalcev, ki izpolnjujejo pogoje in zagotavljajo postopek skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: izvajalci IRPS), kar mora operater tudi izrecno navesti v pravnem pouku svoje odločitve, če je potrošnik vložil ugovor pri njem. Hkrati se s predlogom zakona ureja tudi možnost, da potrošnik, če se postopek pred izvajalcem IRPS ne konča z zavezujočo odločbo skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, zaradi svoje zaščite kot šibkejše stranke vložijo predlog za rešitev spora še pred agencijo. Poleg tega se zagotavlja</p>

enakovredno obravnavanje potrošnikov pri operaterjih obsprožitvi postopka reševanja sporov pred agencijo, pa tudi pred izvajalcem IRPS, namreč da operater pri obeh vrstah postopkov zaradi neplačila obveznosti ne sme omejiti dostopa do svojih storitev ali naročnika odklopiti in prekiniti naročniške pogodbe, če je naročnik v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov. Zaradi zagotovitve možnosti delovanja izvajalcev IRPS je s predlagano dopolnitvijo omogočeno, da če se potrošnik odloči za sprožitev postopka pri izvajalcu IRPS in ne pri agenciji, operater za ta postopek tudi temu izvajalcu posreduje njegove prometne podatke.

Zaradi vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije je predlagano, da se predlog zakona skupaj (paketno) s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, predlogom Zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih, predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah, predlogom Zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, predlogom Zakona o spremembah Zakona o plačilnih storitvah in sistemih ter predlogom Zakona o spremembah Energetskega zakona obravnava na isti seji Državnega zbora Republike Slovenije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt				

oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

Če je odgovor DA, navedite datum objave:

5. avgust 2014 v okviru javne obravnave osnutka Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo. Dodatno je bila tudi ta novela objavljena na Državnem portalu RS, E- uprava, v rubriki E- demokracija, 10. junija 2015 z možnostjo predložitve morebitnih pripomb. Doslej se je odzval Informacijski pooblaščenec RS in sporočil, da na gradivo nima pripomb. Mnenje Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) o morebiti dodatno prejetih pripombah in predlogih bo objavljeno na spletnih straneh MIZŠ pred sprejetjem zakona.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Dr. MAJA MAKOVEC BRENČIČ
ministrica za izobraževanje, znanost in šport

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ELEKTRONSKIH
KOMUNIKACIJAH****I. UVOD****1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

Problematika izvensodnega reševanja sporov iz zasebnopravnih razmerij brez posredovanja sodišč ni povezana le z varstvom potrošnikov. Zaradi vse večjega števila sodnih postopkov v civilnopravnih zadevah in zaostankov, ki se na večini slovenskih sodišč sicer postopno zmanjšujejo, ima uveljavitev tovrstnih postopkov s tem, ko omogoča razbremenitev sodišč, velik pomen za delovanje pravnega sistema v celoti. Izvensodno reševanje sporov je eden izmed načinov, ki lahko prispeva k zagotovitvi pravice do sojenja v razumnem roku iz 23. člena Ustave Republike Slovenije in 6. člena Evropske konvencije o človekovih pravicah. Pri varstvu potrošnikov ima uveljavitev mehanizmov izvensodnega reševanja sporov poleg omenjenega splošnega, še poseben pomen, ki je posledica značilnosti potrošniških sporov. Značilnost tipičnega potrošniškega spora je njegova razmeroma nizka ekonomska vrednost, po drugi strani pa so potrošniški spori številni, zaradi česar je pogosto lahko ogrožen skupni interes potrošnikov. Za povprečen potrošniški spor je značilno tudi očitno nesorazmerje v ekonomski moči, pravnem znanju in izkušnjah med potrošnikom in ponudnikom, pa tudi nesorazmerje med premoženjsko vrednostjo kršene pravice in grozečimi sodnimi stroški. Glede na navedeno klasični, pravdni postopek ni primerna oblika za reševanje teh sporov. Tudi natančna, celovita in za potrošnika ugodna ureditev materialnopravnih pravic in obveznosti v pogodbenem razmerju med potrošnikom in ponudnikom je brez učinka, če niso obenem zagotovljena procesna sredstva za učinkovito uveljavitev teh pravic v sporu.

Oblike izvensodnega reševanja potrošniških sporov tudi v Evropski uniji niso povsod enako in dovolj dobro razvite. Evropska komisija je ugotovila, da obstajajo velike razlike med državami članicami glede dostopnosti in poznavanja možnosti izvensodnega reševanja potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: IRPS), saj IRPS na vseh geografskih območjih ali v vseh poslovnih sektorjih v Evropski uniji ni pravilno vzpostavljeno in ne deluje zadovoljivo. Razlike med državami članicami glede dostopnosti, kakovosti in poznavanja mehanizmov IRPS ovirajo delovanje notranjega trga, zato se je Evropska Unija odločila za zakonsko urejanje tega področja. V sporočilu z dne 13. aprila 2011 z naslovom Akt za enotni trg – Dvanajst pobud za okrepitev rasti in zaupanja – Skupaj za novo rast, je opredelila zakonodajo o IRPS, ki vključuje sklop, namenjen elektronskemu poslovanju, kot eno od dvanajstih pobud za okrepitev gospodarske rasti in zaupanja ter približevanja dokončni vzpostavitvi enotnega trga. Rezultat je bilo sprejetje Direktive 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (UL L št. 165 z dne 18. 6. 2013, stran 63, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/11/EU), ki je bila sprejeta v »paketu« skupaj z vsebinsko tesno povezano Uredbo (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter o spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (UL L št. 165, 18. 6. 2013, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 524/2013/EU). Kot izhaja iz uvodnih izjav Direktive 2013/11/EU, potrošniki pogosto niso prepričani, da bi morebitne spore s ponudniki lahko rešili preprosto, hitro in cenovno ugodno. Iz istega vzroka naj bi se ponekod celo ponudniki izogibali prodaji potrošnikom v državah članicah, v katerih niso na razpolago dobro delujoči mehanizmi IRPS. Ukrepi za spodbujanje vzpostavljanja ustreznih mehanizmov

IRPS naj bi bili še zlasti pomembni v državah članicah s preobremenjenimi sodišči oziroma tistimi z veliko sodnih zaostankov. Uvodne izjave Direktive 2013/11/EU kot pomemben dejavnik, ki zahteva ustrezno delujočo infrastrukturo za IRPS in ustrezno integriran pravni okvir, navajajo tudi razmah spletnega poslovanja, še zlasti čezmejnega, ki postaja pomemben steber gospodarske rasti v Evropski uniji. Zato je razvoj dobro delujočih mehanizmov IRPS nujen tudi za utrditev položaja potrošnikov na notranjem trgu in s tem okrepitev njihovega zaupanja, še zlasti v spletno trgovino.

Direktiva 2013/11/EU določa minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci IRPS glede preglednosti poslovanja, strokovnosti, nepristranskosti, neodvisnosti oseb, ki sodelujejo v postopkih IRPS, pa tudi glede postopkovnih standardov. V smislu navedene direktive postopek IRPS pomeni, da tretja nevtralna oseba v nesodnem, strukturiranem postopku pomaga strankama doseči sporazum (mediacija oziroma posredovanje), jima predlaga rešitev (poravnava) ali celo sprejme o sporu zavezujočo odločitev (razsojevalni postopek). Direktiva 2013/11/EU določa tudi obveznost ponudnika, da pred sklenitvijo pogodbe seznaní potrošnika s pristojnimi izvajalci IRPS oziroma ga opozori, da ne zagotavlja izvajalca IRPS, ki bi bil pristojen za reševanje potrošniških sporov.

IRPS v slovenskem pravnem redu ni urejeno na sistemski ravni. Obstajajo le posamezne, med seboj precej različne oblike IRPS na posameznih gospodarskih področjih, med katerimi je poleg izstopajočega področja finančnih storitev (bančne storitve, plačilne storitve, zavarovalne storitve in potrošniško kreditiranje) tudi reševanje sporov na področju elektronskih komunikacij. Večinoma gre za mehanizme, vzpostavljene zaradi zahtev evropskih direktiv, ki urejajo navedena gospodarska področja. To velja tudi za področje elektronskih komunikacij, ki ga v RS ureja Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B in 54/14 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1), ki med drugim prenaša Direktivo 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (UL L št. 108 z dne 24. 4. 2002, str. 51), kot je bila ta zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/136/ES (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2002/22/ES o univerzalnih storitvah). Člen 34 navedene direktive namreč določa, da morajo države članice zagotoviti, da so na voljo pregledni, nediskriminacijski, preprosti in cenovno dostopni izvensodni postopki za obravnavo nerešenih sporov v zvezi s to direktivo med potrošniki in podjetji, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja in/ali storitve, v zvezi s pogodbenimi pogoji in/ali izvajanjem pogodb o zagotavljanju takih omrežij in/ali storitev ter da morajo države članice sprejeti ukrepe, s katerimi zagotovijo, da taki postopki omogočajo pravično in hitro reševanje sporov, in lahko, če je upravičeno, sprejmejo sistem povračila ali nadomestila. Taki postopki omogočajo nepristransko reševanje sporov in potrošnikom ne jemljejo pravice pravnega varstva na podlagi nacionalne zakonodaje. Države članice lahko te obveznosti razširijo na spore, ki vključujejo druge končne uporabnike. Glede na navedeno obveznost in možnosti direktive je na podlagi 217. člena ZEKom-1 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljnjem besedilu: agencija) pristojna za reševanje sporov med subjekti na trgu elektronskih komunikacij, med katere spadajo tudi spori končnih uporabnikov (ki vključujejo potrošnike), če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določa ZEKom-1 in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev.

Uvodoma je treba pri elektronskih komunikacijah najprej pojasniti, da agencija, ki je pravna oseba javnega prava, na tem področju po objavljenih statističnih kazalcih že učinkovito rešuje spore med fizičnimi in pravnimi osebami, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, ter končnimi uporabniki (med katere, kot že navedeno, spadajo tudi potrošniki). Če uporabnik, ki vloži ugovor zoper odločitev ali ravnanje operaterja skladno s 142. členom ZEKom-1, in operater ne dosežeta soglasja, ima uporabnik namreč s tem v zvezi možnost sprožiti spor pred agencijo, ki v skladu z 217. členom rešuje spore med potrošniki in

operaterji v zvezi s pogodbenimi pogoji oziroma izvajanjem pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev. Ob tem je tudi določeno, da to reševanje sporov s strani agencije ne posega v morebitno sodno pristojnost. Pri tem je v 218., 219. in 220. členu ZEKom-1 urejen postopek, skladno s katerimi si agencija po prejemu predloga za rešitev spora najprej prizadeva rešiti spor s posredovanjem – tako da se stranki sporazumeta o rešitvi spornih okoliščin. Če katera od strank nasprotuje posredovanju agencije ali to ne pripelje do poravnave ali sporazuma med strankami in o zadevi ni bil sprožen sodni postopek, agencija nadaljuje postopek reševanja spora in o sporu odloči z odločbo. Šele v tem postopku zavezujočega odločanja agencija kot državni organ uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, kadar z ZEKom-1 ni določeno drugače. Ker ima končni uporabnik v vsaki fazi postopka možnost sprožiti postopek pred pristojnim sodiščem (kar skladno s četrnim odstavkom 218. člena ZEKom-1 pomeni ustavitev postopka pred agencijo), gre za nekakšen hibridni postopek izvensodnega reševanja sporov pred agencijo. Ker se po podatkih agencije vedno več uporabniških sporov nanaša na izvrševanje naročniških pogodb, na podlagi katerih prejema končni uporabniki storitve in opremo s strani operaterjev, ter na enostransko spremembo pogodbenih pogojev s strani operaterja, je zaradi varstva končnega uporabnika kot šibkejše stranke v razmerju do operaterja in manjših stroškov v primerjavi s sodnim reševanjem sporov smiselno in primerno, da o tovrstnih sporih med njihovim reševanjem sporov po obstoječem in že utečenem postopku še naprej odloča agencija.

S predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (EVA 2014-2130-0010), ki v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2013/11/EU, in zagotavlja izvajanje Uredbe (EU) št. 524/2013, se tako na sistemski ravni ureja IRPS med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki. Na ta način se potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotavlja možnost hitrega, cenovno dostopnega, enostavnega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov, v klasični in spletni trgovini. Vzpostavitev ustrezne infrastrukture za IRPS bo okrepila pravno varnost ponudnikov in potrošnikov. S slednjim bo omogočena večja dostopnost do pravnega varstva, zavezanost ponudnikov k IRPS pa po eni strani sicer lahko poveča njihove stroške poslovanja, vendar po drugi strani krepi zaupanje potrošnikov, in s tem tudi povpraševanje po izdelkih in storitvah, ter na ta način ponudnikom prinaša primerjalne prednosti na trgu. Predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov ureja splošna pravila postopkov IRPS ter pogoje in načela, ki jih morajo pri svojem delovanju izpolnjevati izvajalci IRPS ne glede na to, ali je njihov ustanovitelj oseba javnega ali zasebnega prava. S predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov se določa tudi pristojnost MGRT za izvajanje nadzora nad delovanjem izvajalcev IRPS, za vodenje registra izvajalcev IRPS, za poročanje Evropski komisiji in opravljanje nalog nacionalne kontaktne točke, ki bo zagotavljala podporo potrošnikom in ponudnikom pri reševanju čezmejnih sporov.

Ker v slovenskem pravnem redu na posameznih gospodarskih področjih obstajajo med seboj različne oblike in mehanizmi IRPS, ki so bili področnimi zakoni vzpostavljeni zaradi zahtev evropskih direktiv, ki urejajo posamezna gospodarska področja, kar velja tudi za Direktivo 2002/22/ES o univerzalnih storitvah, ki jo prenaša ZEKom-1, se je ob prenosu Direktive 2013/11/EU s predlaganim Zakonom o izvensodnem reševanju potrošniških sporov izkazala potreba po zagotovitvi normativne usklajenosti notranjega pravnega reda. Uskladitev direktiv in drugih pravnih aktov Evropske unije, ki že vključujejo določbe o IRPS, zahteva tudi Direktiva 2013/11/EU, ki z namenom zagotovitve pravne varnosti v 3. členu določa prevlado te direktive v primeru nasprotja katerekoli določbe te direktive z določbo iz drugega pravnega akta Evropske unije, ki se nanaša na postopke IRPS, ki jih sproži potrošnik proti ponudniku blaga in storitev, razen če je izrecno določeno drugače. Zaradi tako določenega razmerja Direktive 2013/11/EU do drugih pravnih aktov Evropske unije morajo tudi države članice v nacionalnih področnih predpisih, ki na podlagi področnih direktiv urejajo izvensodno reševanje sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki, zagotoviti, da so različne sheme IRPS usklajene z zahtevami Direktive 2013/11/EU, tako glede postopkovnih pravil, kot glede zagotavljanja neodvisnosti,

strokovnosti, učinkovitosti in preglednega delovanja njihovih nosilcev oziroma izvajalcev. Državam članicam je v uvodni izjavi Direktive 2013/11/EU dana tudi možnost, da to obveznost izpolnijo tako, da uporabijo obstoječe ustrezno delujoče organe IRPS in po potrebi prilagodijo njihovo področje pristojnosti ali pa poskrbijo za ustanovitev novih organov IRPS, saj namen te direktive ni preprečevati delovanja obstoječih organov za izvensodno reševanje takih sporov v državah članicah.

Zato je ob sprejetju predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2013/11/EU in na sistemski ravni ureja izvensodno reševanje sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki, zaradi notranje normative skladnosti pravnega reda treba spremeniti in »paketno« obravnavati tudi druge »spremljevalne« predloge zakonov – med katerimi je tudi predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah – v katerih se na ustreznih mestih pravilno odražajo spremembe in dopolnitve, ki so posledica predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. S predlaganim načinom »paketne« obravnave se v pravni red vnaša preglednost in celovitost pravnega normiranja. Predlagani zakon je tako dopustil možnost potrošnika, da za izvensodno reševanje sporov namesto agencije izbere organ IRPS, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopke skladno z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov. Pri tem je treba zagotoviti enako obravnavo in varstvo potrošnika, ki se odloči za organ IRPS, ter poskrbeti, da temu organu operater zagotovi tiste podatke, ki bi jih morali sicer za reševanje sporov zagotoviti agenciji. Ugotovljeno je namreč bilo, da že vzpostavljen način reševanja sporov s strani agencije ni v skladu s sistemom izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki se vzpostavlja s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju sporov. Ker je bilo istočasno ugotovljeno, da je smiselno in potrebno tako zaradi varstva končnega uporabnika (ki vključuje potrošnika) kot šibkejše stranke, kot tudi zaradi ohranitve dosedanjega uspešnega in že utečenega postopka reševanja sporov končnih uporabnikov pred agencijo, se s predlaganim zakonom določajo nove možnosti reševanja potrošniških sporov pred organom IRPS. Zato se obstoječe določbe ZEKom-1 zaradi uskladitve s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju sporov le nadgrajujejo.

Zaradi vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni objavi v Uradnem listu Republike Slovenije se predlaga, da se predlog tega zakona, predlog Zakona o spremembah Zakona o potrošniških kreditih, predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah, predlog Zakona o spremembah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, predlog Zakona o spremembah Zakona o plačilnih storitvah in sistemih, predlog Zakona o spremembah Energetskega zakona ter predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov obravnavajo skupaj (paketno) na isti seji Državnega zbora Republike Slovenije.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je s čim manjšim posegom v ZEKom-1 zagotoviti uskladitev s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, s katerim se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2013/11/EU. V skladu z Direktivo 2013/11/EU morajo države članice zagotoviti postopke IRPS, z redkimi izjemami, na vseh področjih varstva potrošnikov, kar vključuje tudi spore potrošnikov (kot dela končnih uporabnikov) in operaterjev, če se spori nanašajo na pravice in obveznosti, ki jih določa ZEKom-1 in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pravice in obveznosti iz pogodb o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev.

2.2 Načela

Predlog zakona se ne odmika od načel, na katerih temelji ZEKom-1. Tako naj bi se potrošnikom v vseh državah članicah zagotavljala visoka in primerljiva raven varovanja ekonomskih in pravnih interesov. Prav tako se predlog zakona ne odmika od načel na katerih temelji predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki izhajajo iz Direktive 2013/11/EU in ustavnega procesnega prava Republike Slovenije, kot so: načelo zakonitosti, načelo strokovnosti, neodvisnosti in nepristranskosti, načelo preglednosti, načelo prostovoljnosti, načelo kontradiktornosti in načelo učinkovitosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev

S predlogom zakona se, upošteva predvideni sistemski zakon, to je predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, z vzpostavljenimi novimi možnostmi glede reševanja sporov pred izvajalcem IRPS v korist potrošnika in zaradi uskladitve s slednjim le nadgrajuje obstoječa ureditev ZEKom-1, in sicer:

- s predlagano dopolnitvijo sedmega odstavka 142. člena se obveže operaterja, da v pravnem pouku svoje odločitve, kadar je potrošnik skladno s 142. členom vložil ugovor pri operaterju, izrecno navede še možnost, da se potrošnik lahko tudi odloči, da bo njegov spor obravnaval izvajalec IRPS, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek IRPS skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov;
- s predlaganim novim enajstim odstavkom 142. člena se ureja možnost, da potrošnik, če se postopek pred izvajalcem IRPS ne konča z zavezujočo odločbo skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, zaradi svoje zaščite kot šibkejša stranka, v roku vloži predlog za rešitev spora še pred agencijo;
- v sklopu dopolnitve obstoječega enajstega odstavka 142. člena se predlaga prilagoditev sklicevanja na novi predvideni enajsti odstavek, ki zdaj agenciji omogoča še, da zavrže predlog za rešitev spora tudi, če je potrošnik zamudil rok iz novo predvidenega enajstega odstavka;
- zaradi vpeljane dodatne možnosti potrošnika za sprožitev postopka IRPS tudi pred izvajalcem IRPS predlagana dopolnitev obstoječega dvanajstega odstavka 142. člena omogoča enakovredno obravnavanje potrošnikov pri operaterjih tako ob sprožitvi postopka reševanja sporov pred agencijo kot tudi ob sprožitvi postopka pred izvajalcem IRPS;
- predlagana dopolnitev šestega odstavka 151. člena omogoča, da operater, če se potrošnik odloči, da bo postopek IRPS sprožil pri izvajalcu IRPS in ne pri agenciji, za potrebe tega postopka tudi temu izvajalcu posreduje prometne podatke potrošnika;
- zaradi predvidenih sprememb in dopolnitev 142. člena obstoječega ZEKom-1 je zaradi notranje skladnosti zakona treba relevantno prekrškovno določbo temu ustrezno popraviti. Tako predlagana sprememba omogoča kaznovanje za prekršek, če operater naročniku (sem spada tudi potrošnik) nezakonito omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniško pogodbo.

b) Način reševanja:

Predlog zakona se usklajuje s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki ureja izvensodno reševanje domačih in čezmejnih potrošniških sporov, ki se rešujejo s posredovanjem izvajalca IRPS, kadar spor izhaja iz pogodbenih razmerij med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki. Ta uskladitev je predvidena na način, da se jo doseže s čim manjšim posegom v ZEKom-1. Zato se v tej noveli izrecno dopusti možnost, da potrošnik za izvensodno reševanje sporov namesto agencije izbere izvajalca IRPS, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopke skladno z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov. Izbrani način reševanja vključuje enako varstvo pravic potrošnika, kakršno je imel že doslej po ZEKom-1, in tudi ureditev, po kateri bo zagotavljal operater izvajalcu IRPS iste podatke, kot jih mora zagotoviti agenciji za reševanje takšnih sporov pred njo. Ugotovljeno je namreč bilo, da obstoječ način reševanja sporov s strani agencije ni v skladu s sistemom izvensodnega reševanja sporov, ki se vzpostavlja s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju sporov. Istočasno je bilo ugotovljeno, da je smiselno in potrebno tako zaradi varstva končnega uporabnika (ki vključuje potrošnika) kot šibkejše stranke, kot tudi zaradi ohranitve dosedanjega uspešega in že utečenega postopka reševanja sporov končnih uporabnikov pred agencijo določiti nove možnosti glede reševanja sporov pred izvajalcem IRPS v korist potrošnika.

Zato se predlagajo spremembe in dopolnitve 142. in 151. člena ZEKom-1. Sprememba v prekrškovni določbi 233. člena pa je posledično potrebna zaradi notranje uskladitve določb ZEKom-1.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona se usklajuje z določbami predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki je usklajen z določbami Zakona o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah (Uradni list RS, št. 56/08), Zakona o alternativnem reševanju sporov (Uradni list RS, št. 97/09 in 40/2 – ZUJF), Zakona o arbitraži (Uradni list RS, št. 45/08) in Zakona o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11 in 38/14) ter s splošno veljavnimi določili mednarodnega prava.

Ob sprejetju predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki v slovenski pravni red prenaša Direktivo 2013/11/EU in na sistemski ravni ureja izvensodno reševanje sporov med ponudniki blaga in storitev ter potrošniki, je treba zaradi notranje normativne skladnosti pravnega reda spremeniti in »paketno« obravnavati tudi druge »spremljevalne« predloge zakonov, in sicer: predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah, predlog Zakona o spremembi Zakona o potrošniških kreditih, predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o poštnih storitvah, predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o plačilnih storitvah in sistemih ter predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Energetskega zakona – v katerih se na ustreznih mestih pravilno odražajo spremembe in dopolnitve, ki so posledica predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov. S predlaganim načinom »paketne« obravnave se v pravni red vnaša preglednost in celovitost pravnega normiranja.

č) Usklajenost predloga zakona:

Usklajenost predloga zakona s civilno družbo je bila zagotovljena že pri javnem posvetovanju o predlogu Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki ga je izvedlo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Pri tem javnem posvetovanju so bili predlogi in pripombe interesnih skupin, ki zastopajo ponudnike finančnih storitev, upoštevani. Dodatno pa je bila tudi ta novela objavljena na Državnem portalu RS, E- uprava, v rubriki E- demokracija, 10. junija 2015 z možnostjo predložitve morebitnih pripomb. Doslej se je odzval Informacijski pooblaščenec RS in sporočil, da na gradivo nima pripomb. Mnenje Ministrstva za

izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) o morebiti dodatno prejetih pripombah in predlogih bo objavljeno na spletnih straneh MIZŠ pred sprejetjem zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic na državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabo proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Države članice imajo različne možnosti, kako uveljaviti Direktivo 2013/11/EU. Pregled obstoječega stanja po državah članicah (v večini držav članic že obstajajo mehanizmi IRPS) pokaže, da so razlike precejšnje in bodo z veliko verjetnostjo ostale tudi z uveljavitvijo Direktive 2013/11/EU. Lahko gre za ombudsmana, odbor za potrošniške pritožbe, zasebnega mediatorja, mehanizme v okviru gospodarsko interesnih združenjih ali specializirano arbitražo za reševanje potrošniških sporov. Izvajalci IRPS imajo lahko zasebno oziroma avtonomno ali pa javnopravno naravo. Lahko gre za centralizirano telo ali pa je ustanovljeno za posamezno regijo. Izvajalec IRPS ima lahko splošno pristojnost za vse vrste potrošniških sporov ali pa je njegova pristojnost omejena na gospodarsko področje, ki ga pokriva, ali vrsto sporov. Lahko gre za kolegijski organ, pri čemer je zagotovljena enakomerna zastopanost interesov gospodarstva in potrošnikov, ali pa za nevtralno osebo – posameznika. Izvajalci IRPS se lahko financirajo iz javnih ali zasebnih sredstev. Če jih financirajo gospodarska združenja, so vzpostavljene učinkovite varovalke za ohranitev njihove neodvisnosti. Nekateri izvajalci IRPS vodijo v celoti ali večinoma pisne postopke, nekateri tudi ustne postopke. Kaj je ustrežnejše, je odvisno tudi od vrste sporov, ki jih izvajalec IRPS pokriva (npr. pri finančnih storitvah in telekomunikacijah so dejstva praviloma razvidna iz dokumentacije, zato so postopki praviloma največkrat pisni). Postopki so lahko brezplačni za potrošnika ali pa je določena obveznost nizke pristojbine. Pogosto je predpisan pogoj, da mora potrošnik pred uveljavljanjem IRPS izčrpati možnosti notranjih pritožbenih postopkov pri ponudniku. Primerjalno pravna ureditev se nanaša na predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, s katerem se predlagani zakon usklajuje.

Nemčija

V Nemčiji izvensodno reševanje potrošniških sporov ni sistemsko urejeno na zvezni ravni. Obstaja več zasebnih ali javnih poravnalnih organov (*Verbraucherschlichtungstellen*), ki so večinoma organizirani na deželni ravni. Zasebni poravnalni organi so organizirani znotraj gospodarskih ali podjetniških združenj in zbornic, javni pa so praviloma umeščeni v državnih nadzornih organih. Nekateri so ustanovljeni na podlagi materialnih predpisov, ki urejajo posamezna gospodarska področja oziroma panoge, nekateri pa brez posebne zakonske podlage. Zakonsko podlago za delovanje imajo ombudsman za zavarovalne zadeve (214. člen Zakona o zavarovalništvu) ter številni zasebni in javni poravnalni organi glede bančnih in finančnih storitev (14. člen Zakona o tožbi zaradi opustitve dejanja v povezavi s plačilnimi storitvami, členi 675 c do 676c Civilnega zakonika), potrošniških kreditov (členi 491 do 509

Civilnega zakonika) in trženja finančnih storitev na daljavo. Za navedena področja je poravnalni organ umeščen pri Nemški centralni banki (*Schlichtungstelle bei der deutschen Bundesbank*). Od leta 2009 posreduje v potrošniških sporih v zvezi z javnim potniškim železniškim, avtobusnim in ladijskim prometom zasebni poravnalni organ (*Schlichtungstelle für den öffentlichen Personenverkehr*), ki ima prav tako zakonsko podlago, vendar določbe prevoznim ponudnikom ne nalagajo obvezne udeležbe v postopkih. 57. člen Zakona o letalskem prometu od leta 2013 obvezuje letalske prevoznike k udeležbi pred pristojnim poravnalnimi organom. Na energetskega področju od leta 2011 deluje poravnalni organ (*Schlichtungstelle Energie*), ki so ga ustanovili dobavitelji energije in krovna potrošniška organizacija (*Verbraucherzentrale Bundesverband*), zakonska podlaga je 111.a in 111.b člen Energetskega zakona, udeležba dobaviteljev v postopkih je obvezna. Podobno je pri elektronskih komunikacijah, pri katerih se z izvensodnim reševanjem potrošniških sporov ukvarja poravnalni organ (*Bundesnetzagentur*), ustanovljen leta 1999, zakonska podlaga je 47.a člen Zakona o elektronskih komunikacijah. Pri tem dodatno pojasnjujemo, da je "*Bundesnetzagentur*" tako kot agencija v RS neodvisni nacionalni regulativni organ, ki skladno z direktivami EU s področja elektronskih komunikacij izvaja pristojnosti. Pri tem gre torej tudi za IRPS v smislu Direktive 2002/22/ES o univerzalni storitvi. Obstajajo tudi številni poravnalni organi, ki nimajo zakonske podlage, imajo pa kljub temu trdno podporo gospodarstva, države in potrošniških organizacij. Tako pri nemškem Evropskem potrošniškem centru od leta 2009 teče pilotni projekt v zvezi s spletno trgovino (*Online Schlichter*). Vanj so vključene zvezne dežele Baden-Württemberg, Bavarska, Berlin, Hessen in Rheinland-Pfalz v sodelovanju z nekaterimi ponudniki. Tudi glede potniškega prometa poleg poravnalnega organa, ki deluje na zvezni ravni in ima zakonsko podlago, delujejo še deželni poravnalni organi, ki so bili ustanovljeni skupaj z deželnimi potrošniškimi organizacijami. Poravnalne organe običajno sestavlja ena oseba – pravnik s strokovnim poznavanjem posebnega področja, npr. finančnih storitev. Postopek lahko sproži potrošnik, ki zatrjuje, da je bila kršena njegova pravica, pod pogojem, da sodni postopek ne teče in da je predhodno poskusil rešiti spor neposredno s ponudnikom. Postopki potekajo pisno ali ustno in so brezplačni ali pa se plača minimalna pristojbina (20 do 50 evrov). Poravnalni organ praviloma izda pisno, obrazloženo odločbo: priporočilo, predlog za poravnavo ali zavezujočo odločitev.

Zaradi zagotovitve prenosa Direktive 2013/11/EU v Nemčiji poteka postopek sprejemanja novega zakona – Zakon za prenos direktive o alternativnem reševanju potrošniških sporov in za izvedbo Uredbe o spletnem reševanju potrošniških sporov (*Gesetz zur Umsetzung der Richtlinie über alternative Streitbeilegung in Verbraucherangelegenheiten und zur Durchführung der Verordnung über Online-Streitbeilegung in Verbraucherangelegenheiten*, v nadaljnjem besedilu: GURASV). Zakonodajni postopek se končuje. Osnutek GURASV z dne 10. novembra 2014, ki ga je nemška vlada predložila zveznemu parlamentu, želi spodbuditi predvsem prilagoditev že obstoječih zasebnih in javnih poravnalnih organov zahtevam, ki jih postavlja Direktiva 2013/11/EU, hkrati pa nastanek novih, zlasti zasebnih poravnalnih organov na področjih, na katerih obstajajo vrzeli, pri čemer pušča tem organom dovolj manevrskega prostora, da postopke in pristojnosti prilagodijo posebnostim posameznega gospodarskega področja. V skladu z GURASV si morajo vsi poravnalni organi – to je pogoj za odobritev – zagotoviti dolgoročno vzdržno financiranje. GURASV daje pravno podlago tudi za ustanavljanje javnih poravnalnih organov na deželni ravni (*Auffangschlichtungstelle des Landes*, v nadaljnjem besedilu: ASL), ki naj bi imeli izključno subsidiarno pristojnost, torej pristojnost reševanja potrošniških sporov, če ni nobenega drugega pristojnega poravnalnega organa, financirali pa naj bi se izključno iz pristojbin strank v postopku. Pristojbina za ponudnika znaša 290 evrov, za potrošnika pa 30 evrov. Ponudniku se zaračuna, kadar se je na svoji spletni strani ali splošnih pogojih poslovanja izrekel, da ob sporu s potrošnikom priznava pristojnost javnega poravnalnega organa, kadar je udeležba ponudnika v postopku pred ASL ali drugim poravnalnimi organom zakonsko predpisana ali kadar se je ponudnik drugače (na primer s članstvom v gospodarskem združenju ali zbornici) prostovoljno zavezal, da bo podredil reševanje potrošniških sporov enemu ali več poravnalnimi organom. Pristojbina se potrošniku

zaračuna ob zlorabi zakonskih določb. V navedenem smislu velja opozoriti na ureditev obveznosti, ki jo nalaga Direktiva 2013/11/EU, da ponudniki predhodno seznanijo potrošnike s pristojnimi poravnalnimi organi. V 34. členu GURASV je določeno, da mora ponudnik pred sklenitvijo pogodbe seznaniti potrošnika s podatki za stike poravnalnega organa, katerega pristojnost za izvensodno reševanje potrošniških sporov ponudnik priznava. Če pa ne priznava nobenega poravnalnega organa, mora potrošnika na to posebej opozoriti. V 35. členu GURASV je določena obveznost seznanitve potrošnika s podatki o poravnalnem organu po nastanku spora. Tako mora ponudnik, če mu spora s potrošnikom ni uspelo rešiti z notranjimi pritožnimi postopki, tega seznaniti s podatki o pristojnem poravnalnem organu, pa tudi z informacijo, ali je pripravljen sodelovati v postopku pred takim organom oziroma ali je njegova udeležba v postopku obvezna. GURASV ureja tudi jezik postopkov IRPS, ki jih vodijo poravnalni organi, ne glede na to, ali gre za javni ali zasebni organ, in sicer se določa nemški jezik.

Zaradi prilagoditve z Direktivo 2013/11/EU se z GURASV spreminjajo oziroma dopolnjujejo številni drugi nemški zakoni: Civilni procesni zakonik, Zakon o pravosodnih stroških, Civilni zakonik, Zakon o tožbi zaradi opustitve dejanja, Zakon o varstvu potrošnikov, Zakon o energetiki, Zakonik o naložbah, Zakon o zavarovalnih pogodbah, Zakon o pošti, Zakon o telekomunikacijah, Zakon o pravicah potnikov v avtobusnem prometu, Zakon o pravicah potnikov v železniškem prometu, Zakon o pravicah potnikov v ladijskem prometu, Zakon o letalskem prometu in Uredba o poravnalnih postopkih v letalskem prometu. Dopolnitve naštetih zakonov določajo obveznost že obstoječih poravnalnih organov na različnih gospodarskih področjih, da se uskladijo s standardi, ki jih uvaja novi zakon. Izvedba Uredbe (EU) št. 524/2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov se zagotavlja z določitvijo Zveznega urada za pravosodje pri Ministrstvu za pravosodje in varstvo potrošnikov kot nacionalne točke za stike za Evropsko komisijo in z možnostjo, da se v ta namen pooblasti tretja oseba.

Nizozemska

Na Nizozemskem ima IRPS dolgo tradicijo. Ključni organ, ki mu je poverjeno IRPS, je Komisija za potrošniške pritožbe – *Stichting Geschillencommissies voor consumentenzaken* (v nadaljnjem besedilu: SGC). SGC so leta 1970 ustanovila gospodarsko-podjetniška združenja in nacionalna potrošniška organizacija *Consumentenbond*. Ustanovljena je kot zasebna, neprofitna organizacija, ki ima splošno pristojnost za IRPS, hkrati pa je krovna ustanova številnim specializiranim komisijam za reševanje potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: komisije) po posameznih gospodarskih sektorjih in zdaj jih je 53¹. Tudi komisije se ustanavljajo na pobudo sektorskih gospodarskih združenj in reprezentativnih potrošniških organizacij, potrditi pa jih mora Ministrstvo za pravosodje. Financiranje SGC, vključno s komisijami, je osnovano na treh temeljih: največji delež prispevajo gospodarska podjetniška združenja, del sredstev prispeva država (leta 2012 je ta prispevek znašal 750.000 evrov), del stroškov, ki se nanašajo na posamezen postopek, pa nosi stranka, ki v postopku izgubi, in sicer v obliki splošne pristojbine. Ta je leta 2012 znašala med 25,42 in 127,10 evra, odvisno od vrednosti spora in od tega, za kateri gospodarski sektor gre. Večina vlog za začetek postopka (približno 65 %) je poslana na spletnih obrazcih, vlaga pa jih lahko ne le potrošnik, temveč tudi ponudnik. Prvi pogoj za vložitev predloga za začetek postopka pred komisijo je, da je potrošnik predhodno poskušal doseči rešitev spora po notranjih pritožbenih mehanizmih pri ponudniku. Odbor je v postopku dejaven, zato odvetniško zastopanje strank ni obvezno. Vselej je potrebno soglasje nasprotne stranke. Soglasje ponudnika praviloma poteka prek njegovega članstva v gospodarskem združenju. Člani gospodarskega združenja v posameznem sektorju morajo potrošnikom v pogodbah ponuditi možnost, da reševanje spora poverijo SGC oziroma pristojni komisiji, če obstaja. Vključitev takega pogodbenega določila ne pomeni, da se potrošnik odpreduje sodnemu varstvu, gre le za možnost, da se ob nastanku spora odloči, ali bo sprožil

¹ Stanje oktober 2013, pregled posameznih komisij:

<http://www.degeschillencommissie.nl/klacht-schriftelijk-indienen-overzicht-commissies>.

postopek pred pristojno komisijo ali vložil tožbo pred rednim sodiščem. Če se odloči za postopek pred komisijo, se mora ponudnik podrediti njeni pristojnosti. Stranki imata v prvi fazi postopka možnost, da sami poiščeta rešitev v zbirki podatkov, ki vsebuje stališča SGC v podobnih primerih, pri čemer jima je na voljo poseben elektronski iskalnik². Nato jima predlaga rešitev še izvedenec, ki ga da na voljo pristojna komisija. Če se stranki sporazumeta, se postopek konča in je za obe brezplačen, sporazum se dokumentira na posebnem obrazcu. Če pa se ne sporazumeta, pristojna komisija razpiše ustno obravnavo, ki traja povprečno trideset minut. V postopek je po potrebi vključen izvedenec, vendar stranki ne nosita s tem povezanih stroškov. Po ustni obravnavi komisija izda pisno in obrazloženo odločbo. Ta je pravno zavezujoča za ponudnika in potrošnika ter jo je mogoče izpodbijati na sodišču le ob najhujših ustavnih procesnih kršitvah (npr. kadar stranki ni bilo zagotovljeno, da v postopku da izjavo). Izvrši se po pravilih civilnega izvršilnega prava. Posebnost nizozemskega modela je dodatna oblika jamstva za izvršitev odločbe: če je ponudnik izgubil v postopku in odločbe ne izvrši, poskrbi za njeno izvršitev gospodarsko sektorsko združenje, če pa je izgubil v postopku potrošnik in ne poravnava naloženih stroškov, se ti poravnajo iz založenih sredstev na posebnem fiduciarnem računu.

Zaradi Direktive 2013/11/EU Nizozemski ne bo treba bistveno spreminjati oziroma dopolnjevati obstoječega sistema izvensodnega reševanja potrošniških sporov, saj je vsebinsko usklajen s pravili in načeli, na katerih temelji ta direktiva.

Švedska

Na Švedskem ima IRPS zelo dolgo tradicijo. Pristojni organ je Urad za potrošniške pritožbe – *Allmänna Reklamationsnämnden* (v nadaljnjem besedilu: ARN), ki je bil ustanovljen leta 1968 pri ministrstvu, pristojnem za varstvo potrošnikov – *Konsumentenverket*. Leta 1981 se je osamosvojil in postal neodvisen. ARN ima stvarno pristojnost za skoraj vsa področja varstva potrošnikov in je razdeljen na trinajst oddelkov, od katerih ima eden splošno pristojnost, dvanajst pa jih je specializiranih po področjih (bančne storitve, zavarovalne storitve, turizem, elektronika, pohišstvo, čevlji, tekstilni izdelki, čistilnice, motorna vozila, plovila, stanovanja itd.). Pristojnost ARN je omejena le z minimalno vrednostjo spora, ki je odvisna od predmeta spora in znaša od 55 do 220 evrov. ARN se v celoti financira iz državnih sredstev in postopek pred njim je brezplačen za obe stranki. Predlog za postopek lahko vloži samo potrošnik, medtem ko soglasje ponudnika ni potrebno. Postopek poteka izključno pisno, večinoma³ na podlagi spletnega obrazca. Pomembno funkcijo imajo lokalne svetovalne službe za potrošnike, ki so z ARN tesno povezane in usposobljene, da zagotovijo potrošnikom strokovno podporo in zgodnjo nevtralno oceno o pričakovanem izidu postopka pred ARN, s čimer slednjega precej razbremenjujejo. Če je vloga potrošnika popolna, jo ARN pošlje ponudniku, da izrazi svoje stališče. Že v tej fazi postopka se konča ena petina⁴ vseh sporov. Drugi spori se rešujejo v pristojnih oddelkih ARN. Odločitve se sprejemajo v senatih, ki so organizirani pri oddelkih. Senatu predseduje vodja oddelka, ki mora biti izkušen (bivši) sodnik. Poleg predsednika sestavljata senat dva člana, ki zastopata interese potrošnikov, in dva, ki zastopata interese gospodarskih združenj. Pod nekaterimi pogoji ARN obravnava tudi skupinske pritožbe potrošnikov. Senat izda odločitev kot pravno ne zavezujoče priporočilo, zoper katero ni pritožbe, lahko pa stranki vložita tožbo pred rednim sodiščem. Kljub neobvezni naravi odločitev ARN je njihovo spoštovanje v praksi razmeroma visoko⁵, predvsem zaradi politike ARN, ki v javno dostopni obliki objavlja informacije, v kakšnem obsegu se njegova priporočila upošteva – te

² Mogoče poiskati na naslovu: <http://www.degeschillencommissie.nl/klacht-indienen/eerdere-uitspraken>.

³ 69 % po letnem poročilu za 2012, str. 10.

⁴ 19 % po letnem poročilu za 2012, str. 14.

⁵ 76 % po letnem poročilu za 2012, str. 19.

informacije uporabljajo potrošniška revija *Råd & Rön* in drugi mediji za objavlanje »črnih seznamov« ponudnikov, ki priporočil ARN ne spoštujejo.

Tudi Švedski zaradi novo sprejete Direktive 2013/11/EU ne bo treba bistveno spreminjati oziroma dopolnjevati obstoječega sistema IRPS.

Belgija

Belgija je v primerjavi z Nizozemsko in Švedsko glede izvensodnega reševanja potrošniških sporov slabše razvita in nima tako dolge tradicije, zaradi česar je morala zaradi novo sprejete Direktive 2013/11/EU precej poseči v svoj sistem IRPS oziroma ga nadgraditi. Zahteve te direktive je že uzakonila s spremembami in dopolnitvami Zakonika o gospodarskem pravu (le Code de droit économique), ki so bile objavljene v belgijskem uradnem listu *Moniteur Belge* 12. maja 2014. Do uveljavitve nove zakonske ureditve je imela Belgija sistemsko urejeno izvensodno reševanje potrošniških sporov le na šestih področjih, in sicer železnic, telekomunikacij, poštne, bančnih in zavarovalnih storitev ter energije. Na navedenih področjih so za reševanje potrošniških sporov pristojni t. i. ombudsmeni, ki so bili ustanovljeni na podlagi področnih zakonov. Poleg ombudsmanov, ki so stvarno pristojni za reševanje teh sporov, je še nekaj zasebnih izvajalcev, ki se financirajo delno iz državnih in delno iz zasebnih sredstev, na številnih področjih pa do uvedbe nove zakonske ureditve potrošniki niso imeli nobene možnosti IRPS. Z novim zakonom je Belgija ustanovila novega ombudsmana, ki se imenuje Služba za mediacijo za potrošnike - *Service de Médiation pour le Consommateur* (v nadaljnjem besedilu: SMC). Pristojna je za izvensodno reševanje tistih potrošniških sporov, za katere ni pristojen nobeden od šestih področnih ombudsmanov. SMC vodi in predstavlja upravni odbor, ki ga sestavlja deset članov: dva predstavnika ombudsmana za telekomunikacije, dva predstavnika ombudsmana za poštne storitve, dva predstavnika ombudsmana za energijo, dva predstavnika ombudsmana za železniške potnike, enega predstavnika ombudsmana za finančne storitve in enega predstavnika ombudsmana za zavarovalne storitve. Upravni odbor izvoli predsednika in podpredsednika med svojimi člani, in sicer vsaki dve leti. Odločitve se sprejemajo v senatu, in vsak od desetih članov ima po dva glasova. SMC deluje kot enotna vstopna točka za pritožbe potrošnikov in mora sprejeti katero koli potrošniško pritožbo. To pošlje pristojnemu področnemu ombudsmanu ali zasebnemu izvajalcu, če pa teh ni, jo mora obravnavati sama in spor ustrezno rešiti. V reševanje lahko vključi izvedenca. Postopek je brezplačen za potrošnika. SMC je pristojna tudi za obveščanje potrošnikov in poročanje Evropski komisiji.

Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlagani zakon se usklajuje z predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki prenaša Direktivo 2013/11/EU, v kateri so sistemsko in horizontalno urejeni postopki IRPS in izvajalci IRPS, torej velja z redkimi izjemami za vsa področja varstva potrošnikov, torej tudi za varstvo potrošnikov na področju elektronskih komunikacij. Direktiva 2013/11/EU je nastala kot dopolnitev in združitev dveh priporočil Evropske komisije: Priporočila Komisije 98/257/ES z dne 30. marca 1998 o načelih, ki se uporabljajo za telesa, odgovorna za izvensodno reševanje potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: prvo priporočilo Komisije) in Priporočila Komisije 2001/310/ES z dne 4. aprila 2001 (v nadaljnjem besedilu: drugo priporočilo Komisije). Namen prvega priporočila Komisije je zavzemanje za spoštovanje nekaterih temeljnih skupnih načel, ki naj veljajo pri različnih vrstah in oblikah postopkov v državah članicah. Skupna načela so: načelo neodvisnosti, načelo preglednosti, načelo kontradiktornosti, načelo učinkovitosti, načelo zakonitosti, načelo prostovoljnosti in načelo zastopanja. Medtem ko se prvo priporočilo Komisije nanaša izključno na izvensodno reševanje potrošniških sporov, ki ga stranki zaupata tretji osebi – arbitru, ki dejavno poseže v njuno razmerje in predlaga ali naloži ustrezno zavezujočo ali nezavezujočo rešitev, je področje uporabe drugega priporočila Komisije nekoliko drugačno: nanaša se na vse vrste IRPS, ne glede na njihovo poimenovanje, pri čemer

je temeljni cilj postopka pomagati strankama, da sami najdeta sporazumno rešitev in se poravnata. Tako reševanje sporov se v teoriji najpogosteje imenuje mediacija (v nasprotju z arbitražo, ki ji je namenjeno prvo priporočilo Komisije), ki se uveljavlja zlasti v novejšem času. Ker se je v praksi pokazalo, da je mediacija zelo koristna pri civilnopravnih sporih, tudi potrošniških, prvo priporočilo Komisije pa se na to vrsto postopkov ne nanaša, je bilo izdano drugo priporočilo Komisije, zato da se temeljni procesni standardi upoštevajo tudi v mediaciji in tako prispevajo k zagotavljanju višje ravni potrošnikovih pravic v praksi. Poleg navedenih priporočil Komisije kot neobveznih pravnih aktov v pravu EU že dlje časa obstaja več zavezujočih pravnih aktov, ki na posameznih področjih varstva potrošnikov predvidevajo možnost ali obveznost držav članic, da omogočijo postopke izvensodnega reševanja sporov, pri čemer ne določajo nobenih zahtev, za kakšne oblike postopkov reševanja sporov naj gre, temveč zgolj zahtevo, da morajo biti postopki učinkoviti. Tovrstne določbe vsebujejo številne področne direktive, med katerimi so najpomembnejše: Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu, Direktiva 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah in o razveljavitvi Direktive Sveta 87/102/ES, Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES, Direktiva 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in o spremembi direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/20110, Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja, Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES ter Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES. Opozoriti je treba tudi na Direktivo 2008/52/EU z dne 21. maja 2008 o nekaterih vidikih mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah, ki sicer ni omejena na potrošniške spore, jih pa s svojega področja uporabe ne izključuje.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel posledic za postopke oziroma poslovanje javne uprave in pravosodnih organov, kakor je navedeno v nadaljevanju. Pripomogel bo k razbremenitvi sodišč, saj se bo pred rednimi sodišči reševalo manj sporov, kar bo prineslo prihranke. Glavni namen predlagane zakonske ureditve je namreč spodbujanje uporabe postopkov IRPS in odpravljanje ovir, ki bi odvrčale podjetja in potrošnike od sodelovanja v takih postopkih.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne določa nepotrebnih administrativnih obveznosti za stranke.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za podjetja in potrošnike:

- povečanje pravne varnosti ponudnikov (operaterjev) in potrošnikov (končnih uporabnikov)

- na trgu zaradi vzpostavitve ustrezne infrastrukture za kakovostne, enostavne, hitre in cenovno ugodne in učinkovite oblike izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih sporov;
- povečanje primerjalnih prednosti ponudnikov (operaterjev) na trgu zaradi večjega zaupanja potrošnikov (končnih uporabnikov) ter večjega povpraševanja po izdelkih in storitvah;
 - povečanje stroškov poslovanja za ponudnike (operaterje), katerih spori s končnimi uporabniki (potrošniki) se rešujejo pred agencijo ali ki privolijo v reševanje sporov s potrošniki pri izvajalcih IRPS; po drugi strani pa zavezanost k mirnemu načinu reševanja sporov prinaša ponudnikom (operaterjem) prihranke, saj se izognejo morebitnim visokim stroškom, ki nastanejo z dolgotrajnimi in dragimi postopki pred rednimi sodišči.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Sprejeti zakon bo objavljen na spletni strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Nadzor nad izvajanjem predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov opravljata Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Tržni inšpektorat RS.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni drugih pomembnih okoliščin.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, s katerim se usklajuje predlog zakona je bil 5. avgusta 2014 objavljen na spletni strani <http://www.mgirt.gov.si>. Javna obravnava je trajala do 20. septembra 2014. Dodatno pa je bila tudi ta novela objavljena na Državnem portalu RS, E- uprava, v rubriki E- demokracija, 10. junija 2015 z možnostjo predložitve morebitnih pripomb. Doslej se je odzval Informacijski pooblaščenec RS in sporočil, da na gradivo nima pripomb. Mnenje Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) o morebiti dodatno prejetih pripombah in predlogih bo objavljeno na spletnih straneh MIZŠ pred sprejetjem zakona.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles:

- dr. Maja Makovec Brenčič, ministrica za izobraževanje, znanost in šport
- Marjan Turk, generalni direktor Direktorata za informacijsko družbo
- Barbara Pernuš Grošelj, sekretarka, Direktorat za informacijsko družbo
- Marija Režun, analitik, Direktorat za informacijsko družbo

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(1) V Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B in 54/14 – odl. US) se v sedmem odstavku 142. člena za besedo »agencijo« doda besedilo »in za potrošnika tudi pred izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek skladno z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov,«.

(2) Za desetim odstavkom se doda nov enajsti odstavek, ki se glasi:

»(11) Če se postopek pred izvajalcem izvensodnega reševanja potrošniških sporov ne konča z zavezujočo odločbo skladno z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, lahko potrošnik ne glede na roke iz osmega, devetega in desetega odstavka tega člena v 15 dneh od dneva, ko je bil ta postopek končan, vloži predlog za rešitev spora pred agencijo.«.

(3) V dosedanjem enajstem odstavku, ki postane dvanajsti odstavek, se besedilo »iz osmega, devetega in desetega odstavka« nadomesti z besedilom »iz osmega, devetega, desetega ali enajstega odstavka«.

(4) V dosedanjem dvanajstem odstavku, ki postane trinajsti odstavek, se za besedo »zakona« doda besedilo »ali če potrošnik sproži postopek po zakonu, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov«.

(5) Dosedanja trinajsti in štirinajsti odstavek postaneta štirinajsti in petnajsti odstavek.

2. člen

V šestem odstavku 151. člena se za besedo »agenciji« dodata vejica in besedilo »izvajalcu izvensodnega reševanja potrošniških sporov skladno z zakonom, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov,«.

3. člen

V prvem odstavku 233. člena se v 59. točki beseda »enajstim« nadomesti z besedo »trinajstim«.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu

S predlogom zakona se spreminjajo in dopolnjujejo določbe Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B in 54/14 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-1) tako, da se za reševanje sporov s področja elektronskih komunikacij, na katerem sicer Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljnjem besedilu: agencija) na podlagi ZEKom-1 že rešuje spore končnih uporabnikov (kamor spadajo tudi potrošniki), zaradi uskladitve s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov izrecno dopusti tudi izvensodno reševanje potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: IRPS) skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki v pravni red RS prenaša Direktivo 2013/11/EU, s katero je IRPS na ravni EU zdaj celovito, splošno in sistematično urejeno na različnih gospodarskih področjih.

Posledično je treba s predlogom zakona poseči predvsem v 142. člen obstoječega ZEKom-1, ki ureja pravico končnega uporabnika (kamor spada tudi potrošnik) do ugovora pri operaterju in do predložitve predloga za rešitev spora pred agencijo. S predlagano dopolnitvijo sedmega odstavka 142. člena je operater obvezan, da v pravnem pouku svoje odločitve, če je potrošnik skladno s 142. členom vložil ugovor pri operaterju, izrecno navede še možnost, da se potrošnik lahko tudi odloči, da bo njegov spor obravnaval izvajalec IRPS, ki izpolnjuje pogoje in zagotavlja postopek IRPS, skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (v nadaljnjem besedilu: izvajalec IRPS). Obstoječi sedmi odstavek 142. člena namreč določa samo, da mora operater v pravnem pouku seznaniti potrošnika le z možnostjo sprožitve postopka reševanja spora pred agencijo.

Hkrati je treba urediti možnost, da potrošnik, če se postopek pred izvajalcem IRPS ne konča z zavezujočo odločbo skladno s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, zaradi svoje zaščite kot šibkejše stranke, vloži predlog za rešitev spora še pred agencijo. Predlagani novi enajsti odstavek k obstoječemu 142. členu zdaj to omogoča ter z vidika urejenosti in predvidljivosti postopkov določa še procesni rok za sprožitev le-tega, ki je 15 dni od dneva, ko je bil predhodni postopek po predlogu Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov končan (kdaj se šteje, da je postopek, ki se ne konča z zavezujočo odločbo, končan, pa ureja predlog Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov).

Iz zgoraj pojasnenih razlogov se v sklopu dopolnitve obstoječega enajstega odstavka 142. člena predlaga tudi prilagoditev sklicevanja na novi predvideni enajsti odstavek, ki zdaj agenciji omogoča še, da zavrže predlog za rešitev spora tudi, če je potrošnik zamudil 15-dnevni rok (kot to določa predvideni novi enajsti odstavek) od dneva, ko je bil predhodni postopek po zakonu, ki ureja izvensodno reševanje potrošniških sporov, končan.

Dvanajsti odstavek obstoječega 142. člena določa le, da operater, če naročnik (kar vključuje tudi potrošnika) vloži ugovor oziroma predlaga rešitev spora pred agencijo, do končne rešitve spora oziroma do dokončne odločitve agencije zaradi neplačila obveznosti ne sme omejiti dostopa do svojih storitev ali naročnika odklopiti ter prekiniti naročniške pogodbe, če je naročnik v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov. Zato je treba zaradi vpeljane dodatne možnosti potrošnika za sprožitev postopka IRPS tudi pred izvajalcem IRPS v tej luči to določbo dopolniti. V tem členu predlagana dopolnitev obstoječega dvanajstega odstavka zdaj omogoča enakovredno obravnavanje potrošnikov pri operaterjih tako ob sprožitvi postopka reševanja sporov pred agencijo kot tudi ob sprožitvi postopka pred izvajalcem IRPS.

Zaradi predlaganega dodanega novega enajstega odstavka se v tem členu hkrati predlaga še

ustrezno preštevilčenje odstavkov.

K 2. členu

Predlagana dopolnitev šestega odstavka 151. člena obstoječega ZEKom-1 je potrebna zato, ker ta določa, da mora operater na pisno zahtevo, ki je vložena zaradi reševanja sporov, zlasti sporov v zvezi z medsebojnim povezovanjem ali zaračunavanjem, in v skladu z veljavno zakonodajo le agenciji ali pristojnemu sodišču posredovati podatke o prometu. Ker pa so zdaj s predlogom Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov določena tudi pravila in pogoji izvajalcev IRPS, je treba določbe obstoječega šestega odstavka temu prilagoditi. S predlagano dopolnitvijo je omogočeno, da operater, če se potrošnik odloči, da bo postopek IRPS sprožil pri izvajalcu IRPS in ne pri agenciji, za ta postopek tudi temu izvajalcu posreduje prometne podatke potrošnika. Da mora operater pri tem skrbeti za varstvo osebnih podatkov in zasebnosti, izhaja iz ustreznih določb XII. poglavja obstoječega ZEKom-1 in ustreznih določb predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov, ki med drugim določa, da se v postopku IRPS zagotavlja varstvo osebnih podatkov skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov (glej 11. člen predloga Zakona o izvensodnem reševanju potrošniških sporov – splošna pravila postopka).

K 3. členu

Zaradi v 1. členu tega predloga zakona predvidenih sprememb in dopolnitev 142. člena obstoječega ZEKom-1 ter s tem povezanega predlaganega preštevilčenja njegovih odstavkov in sprememb je treba to prekrškovno določbo zaradi notranje skladnosti zakona ustrezno popraviti. Poleg tega predlagana sprememba dodatno upošteva, da je v 59. točki prvega odstavka 233. člena obstoječega ZEKom-1 navedeno sklicevanje na napačni odstavek 142. člena ZEKom-1, na kar smo bili že opozorjeni. V tem členu predlagana sprememba tako omogoča kaznovanje za prekršek, če operater naročniku (kar vključuje tudi potrošnika) v neskladju z določbo zdaj predlaganega trinajstega odstavka 142. člena omeji dostop do svojih storitev ali naročnika odklopi ter prekine naročniške pogodbo.

K 4. členu

Predlog člena določa začetek veljavnosti zakona; in sicer je rok za njegovo uveljavitev 15 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

142. člen (pravica do ugovora in spor)

(1) Vsak končni uporabnik ima pravico do ugovora zoper odločitve ali ravnanje operaterja v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi, ter pogodbe o zagotavljanju elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma storitev na ustrezen organ ali telo, ki ga ustanovi operater.

(2) Organizacije, ki lahko vložijo tožbo po zakonu, ki ureja varstvo potrošnikov, smejo vložiti ugovor zaradi kršitve splošnih pogojev in cen operaterjev pri poslovanju z uporabniki in potrošniki, kot tudi postopati po določbah od petega do devetega odstavka tega člena.

(3) Operater mora vsako prijavo napake v zvezi s svojo odločitvijo ali ravnanjem iz prvega odstavka tega člena, ki jo končni uporabnik sporoči s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu takih klicev, zabeležiti.

(4) Ugovor mora končni uporabnik vložiti v 15 dneh od dneva, ko je izvedel za izpodbijano odločitev ali ravnanje iz prvega odstavka tega člena, vendar najpozneje v 60 dneh od izdaje računa ali od dne, ko se je zgodil sporni dogodek, ki je predmet ugovora, pri čemer se šteje, da je ugovor pravočasen tudi, če je vložen zadnji dan pritožbenega roka priporočeno po pošti. Če bi se rok iztekel na soboto, nedeljo, praznik ali dela prost dan, je ugovor pravočasen, če je vložen prvi naslednji delovni dan.

(5) Ugovor se lahko vloži tudi s klicem na telefonsko številko operaterja, ki je namenjena sprejemu prijav napak. Pri tem mora končni uporabnik opozoriti, da vlaga ugovor v smislu prvega odstavka tega člena. Pooblaščen oseba operaterja, ki sprejema telefonske klice v zvezi s prijavo napak, mora zabeležiti vse podatke, ki so pomembni za vložitev tovrstnega ugovora. Šteje se, da je operater prejel ugovor na dan, ko je bil sporočen s klicem na telefonsko številko operaterja.

(6) Če je končni uporabnik poslal ugovor po elektronski pošti, lahko operater s predhodnim soglasjem končnega uporabnika pošlje svojo odločitev o ugovoru po elektronski pošti na naslov, s katerega ga je končni uporabnik poslal, ali na elektronski naslov, ki ga je končni uporabnik navedel v svojem elektronskem ugovoru ali dal ob svoji privolitvi.

(7) Operater mora v svoji odločitvi izrecno navesti, da gre za njegovo končno odločitev, in v pravnem pouku pojasniti možnost uvedbe postopka pred agencijo ter navesti rok za vložitev tega predloga. Odločitev glede ugovora mora operater poslati končnemu uporabniku na način, s katerim je mogoče dokazati njeno vročitev.

(8) Če operater v 15 dneh po vložitvi ugovora temu ne ugodi, lahko končni uporabnik v 15 dneh po vročitvi odločitve vloži predlog za rešitev spora na agencijo.

(9) Če operater v 15 dneh od vložitve ugovora o njem ne odloči, lahko končni uporabnik vloži predlog za rešitev spora v 30 dneh po vložitvi ugovora pri operaterju.

(10) Končni uporabnik lahko vloži predlog za rešitev spora na agencijo, tudi kadar operater ugodí njegovemu ugovoru, pa nato svojih obveznosti ne izpolni v 15 dneh od vročitve odločitve. Končni uporabnik v tem primeru lahko vloži predlog za rešitev spora v 15 dneh po

poteku roka za izpolnitev obveznosti.

(11) Agencija s sklepom zavrže predlog za rešitev spora, če predlog ni vložen v rokih iz osmega, devetega in desetega odstavka tega člena.

(12) Če naročnik na podlagi tega člena vloži ugovor oziroma predlaga rešitev spora po postopku iz 218. člena tega zakona, do končne rešitve spora oziroma do dokončne odločitve agencije operater zaradi neplačila obveznosti ne sme omejiti dostopa do svojih storitev ali naročnika odklopiti ter prekiniti naročniške pogodbe, če je naročnik v roku poravnal nesporni del računa ali znesek, ki ustreza povprečni vrednosti zadnjih treh nespornih računov.

(13) Agencija obravnava predlog za rešitev spora po postopku iz 218. člena tega zakona.

(14) Način in postopek reševanja ugovorov končnih uporabnikov mora operater podrobneje določiti v splošnih pogojih.

151. člen (podatki o prometu)

(1) Podatki o prometu, ki se nanašajo na naročnike in uporabnike ter jih je operater obdelal in shranil, morajo biti izbrisani ali spremenjeni tako, da se ne dajo povezati z določeno ali določljivo osebo takoj, ko niso več potrebni za prenos sporočil, razen v primerih podatkov, pri katerih je po tem zakonu določen daljši rok hrambe glede notranjih postopkov (149. člen), glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (153. člen), glede sledenja zlonamernih ali nadležnih klicev (155. člen), glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 160. člena) in glede njihovih obveznosti, ki izhajajo iz poglavja o hrambi podatkov tega zakona (162., 163., 164., 165., 166., 167. in 168. člen).

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko operater do popolnega plačila storitve, vendar najdlje do preteka zastaralnega roka, hrani in obdeluje podatke o prometu, ki jih potrebuje za obračun in za plačila v zvezi z medomrežnim povezovanjem.

(3) Izvajalec javne komunikacijske storitve lahko zaradi trženja elektronskih komunikacijskih storitev ali izvajanja storitev z dodano vrednostjo obdeluje podatke iz prvega odstavka tega člena v obsegu in trajanju, potrebnem za takšno trženje ali storitve, samo na podlagi predhodnega soglasja naročnika ali uporabnika, na katerega se ti podatki nanašajo. Naročniki oziroma uporabniki morajo biti pred danim soglasjem obveščeni o vrstah podatkov o prometu, ki se obdelujejo, ter namenu in trajanju takšne obdelave. Uporabnik ali naročnik ima pravico, da kadar koli prekliče to soglasje.

(4) Izvajalec storitve mora za namene iz drugega odstavka tega člena zaradi seznanitve naročnikov in uporabnikov v splošnih pogojih navesti, kateri prometni podatki se bodo obdelovali in koliko časa.

(5) Podatke o prometu smejo v skladu s prejšnjimi odstavki tega člena obdelovati le pooblaščen osebe, ki pod nadzorstvom operaterja skrbijo za zaračunavanje ali upravljanje prometa, odgovarjajo na vprašanja uporabnikov, odkrivajo prevare, tržijo elektronske komunikacijske storitve ali zagotavljajo storitve z dodano vrednostjo, pri čemer mora biti ta obdelava omejena na obseg, ki je potreben za namene takih dejavnosti.

(6) Ne glede na določbe prvega, drugega, tretjega in petega odstavka tega člena operater na pisno zahtevo, ki je vložena zaradi reševanja sporov, zlasti sporov v zvezi z

medsebojnim povezovanjem ali zaračunavanjem, in v skladu z veljavno zakonodajo, agenciji ali pristojnemu sodišču posreduje podatke o prometu.

233. člen
(prekrški)

(1) Z globo od 50.000 do 400.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če:

1. pisno ne obvesti agencije pred začetkom, spremembo ali prenehanjem zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (prvi in osmi odstavek 5. člena),
2. ne ravna v skladu z 10. in 11. členom tega zakona,
3. ne pošlje podatkov organu, pristojnemu za geodetske zadeve, v skladu s prvim in drugim odstavkom 14. členom tega zakona,
4. ne uporablja radijskih frekvenc v skladu s prvim odstavkom 31. člena tega zakona,
5. ne deluje v skladu z odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc ali ne izpolnjuje pogojev, določenih v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (51. in 52. člen),
6. pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji ali zunaj Republike Slovenije ne deluje v skladu z odločbo, izdano na podlagi skupnega izbirnega postopka, ki so ga izvedle pristojne institucije EU na podlagi predpisa EU (tretji odstavek 51. člena in 10. točka 52. člena),
7. je imetnik odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc in brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh radijskih frekvenc ali odda pravico do uporabe teh radijskih frekvenc v najem (55. člen),
8. kopiči radijske frekvence z namenom omejevati konkurenco na trgu (56. člen),
9. uporablja elemente oštevilčenja brez veljavne odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja (64. člen),
10. dodeljene številke na podlagi pravnega posla dodeljuje v uporabo izvajalcem storitev in pri tem zaračuna več kakor le dejanske stroške (sedmi odstavek 66. člena),
11. imetnik odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja brez predhodnega soglasja agencije prenese pravico do uporabe teh elementov oštevilčenja (prvi odstavek 70. člena),
12. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za ustrezno obvladovanje tveganj za varnost omrežij in storitev (prvi odstavek 79. člena),
13. ne sprejme potrebnih ukrepov za zagotovitev celovitosti svojih omrežij (80. člen),
14. ne obvesti agencije o kršitvah varnosti ali celovitosti (prvi odstavek 81. člena),
15. ne predloži informacij, potrebnih za oceno varnosti oziroma celovitosti njihovih storitev in omrežij ali ne privoli v revizijo varnosti, ki jo na njegove stroške izvede usposobljena neodvisna organizacija (82. člen),
16. ukrepe za primere izpadov omrežij, vojnega ali izrednega stanja ter naravnih in drugih nesreč ne uskladi z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja (prvi odstavek 83. člena),
17. ne prilagodi svojega omrežja tako, da omogoča funkcijo prednosti (drugi odstavek 83. člena),
18. ob naravnih in drugih nesrečah ali ob katastrofalnem izpadu omrežja ne izvede drugih ukrepov oziroma omejitev ali prekinitev delovanja v skladu s sprejetimi ukrepi vlade (četrti odstavek 83. člena),
19. ne sprejme ustreznih tehničnih in organizacijskih ukrepov za primer izpada omrežja, vojnega ali izrednega stanja ter naravnih in drugih nesreč oziroma teh ukrepov ne izvaja ves čas trajanja okoliščin, zaradi katerih so bili sprejeti, razen če je bilo to nemogoče zaradi višje sile (prvi odstavek 84. člena),
20. ne zagotavlja neprekinjenega dostopa do številke za klic v sili in uporabe te številke (drugi odstavek 84. člena),

21. s sklepom ne določi svojih zaposlenih, ki morajo med stavko omogočiti nemoteno izvajanje univerzalne storitve oziroma obveznosti, ki jih ima operater ob izjemnih stanjih (85. člen),
22. ne zagotavlja elektronskih komunikacijskih omrežij oziroma ne izvaja elektronskih komunikacijskih storitev v pravno samostojni družbi ali ne vodi ločenih računovodskih evidenc za dejavnosti, povezane z izvajanjem in zagotavljanjem elektronskih komunikacijskih storitev ali omrežij (89. člen),
23. se ne pogaja o medomrežnem povezovanju (prvi odstavek 90. člena),
24. ne varuje zaupnosti podatkov pri sklepanju pogodb o medomrežnem povezovanju (tretji odstavek 90. člena),
25. ne izvrši odločbe agencije iz četrtega odstavka 90. člena tega zakona,
26. ne izvrši odločbe agencije o skupni uporabi iz drugega odstavka 91. člena ali prvega odstavka 92. člena tega zakona,
27. ne uresničuje pravice skupne uporabe v skladu s 94. členom tega zakona,
28. ne obvesti agencije v skladu s prvim odstavkom 109. člena tega zakona,
29. ne razvršča programov v skladu s tretjim odstavkom 112. člena tega zakona,
30. na podlagi odločbe agencije ne zagotovi dostopa do vmesnikov aplikacijskega programa ali elektronskega programskega vodnika ali tega ne zagotovi pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji (četrty odstavek 112. člena),
31. ne spoštuje predpisanih zahtev za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme, ki jo uporabljajo potrošniki (peti odstavek 112. člena),
32. njeni sistemi s pogojnimi dostopom do storitev digitalne televizije ali radia ne delujejo v skladu s prvim odstavkom 113. člena tega zakona,
33. ne zagotovi tehničnih storitev pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji (drugi odstavek 113. člena),
34. pri zagotavljanju pogojno dostopnih storitev teh računovodsko ne loči od drugih dejavnosti (tretji odstavek 113. člena),
35. pravic industrijske lastnine za izdelke in sisteme s pogojnim dostopom pod pravičnimi in nediskriminacijskimi pogoji ne podeli proizvajalcem uporabniške opreme (četrty odstavek 113. člena),
36. s kakršnimi koli pogoji prepreči izdelovalcu, da v isti izdelek vključi skupni vmesnik, ki dopušča priključitev na druge dostopne sisteme, ali elemente, ki so značilni za druge dostopne sisteme (četrty odstavek 113. člena),
37. zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo in različno obravnava podatke, ki jih dobi od različnih izvajalcev javno dostopne telefonske storitve (četrty odstavek 116. člena),
38. ne zagotavlja univerzalne storitve, ki ji je bila naložena z odločbo agencije (prvi in peti odstavek 118. člena),
39. je izvajalec univerzalne storitve in pred prenosom sredstev krajevnega dostopovnega omrežja na drugo pravno osebo z drugim lastnikom pisno ne obvesti agencije (prvi odstavek 119. člena),
40. cene posameznih storitev, ki se izvajajo kot univerzalna storitev, in z njimi povezani pogoji niso javno objavljeni, pregledni in nediskriminacijski (prvi odstavek 120. člena),
41. cene storitev, ki jih izvaja kot univerzalno storitev, niso enake na celotnem ozemlju Republike Slovenije (drugi odstavek 120. člena),
42. ne spoštuje odločbe agencije (četrty odstavek 120. člena),
43. cen in splošnih pogojev ni določila v skladu s šestim odstavkom 120. člena tega zakona,
44. izmerjene vrednosti parametrov kakovosti univerzalne storitve, ki jo izvaja, najmanj trikrat zaporedoma ne dosežejo mejnih vrednosti (šesti odstavek 123. člena),
45. svojega prispevka izračunane obveznosti ne plača v kompenzacijski sklad v roku in višini, ki ju z odločbo določi agencija (peti odstavek 126. člena),
46. v roku, ki je določen s tem zakonom, ne obvesti agencije o prihodkih iz zagotavljanja

- javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (šesti odstavek 126. člena),
47. ovira agencijo pri pregledu podatkov in oceni prihodkov (sedmi odstavek 126. člena),
 48. svojim naročnikom ne omogoči prenosljivosti številke (prvi odstavek 131. člena),
 49. prenos številke drugemu operaterju naročniku zaračuna v nasprotju s tretjim odstavkom 131. člena tega zakona,
 50. cene medomrežnega povezovanja niso stroškovno naravnane (šesti odstavek 131. člena),
 51. ne izvede prenosa številke in njenega aktiviranja v enem delovnem dnevu od prejema podpisane pogodbe o prenosu številke (sedmi odstavek 131. člena),
 52. ne zagotavlja ustreznih in kakovostnih informacij glede dostopa do javno dostopnih elektronsko komunikacijskih storitev in uporabe teh storitev v skladu z drugim odstavkom 132. člena tega zakona,
 53. ne spoštuje zahtev iz odločbe iz tretjega odstavka 133. člena tega zakona,
 54. svojim uporabnikom ne omogoči brezplačnega dostopa do številke za klic v sili (prvi odstavek 134. člena),
 55. ne omogoči uporabnikom invalidom klicev v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov na način in v obsegu, kakor je to tehnično mogoče (drugi odstavek 134. člena),
 56. v skladu s tehničnimi zmožnostmi pristojnim organom ne pošlje podatkov o številki in lokaciji kličočega (četrti odstavek 134. člena),
 57. ne obvešča uporabnikov v skladu s petim odstavkom 134. člena tega zakona,
 58. ne obvesti uporabnikov in agencije v skladu z drugim odstavkom 141. člena tega zakona,
 59. izvede ukrep, čeprav je naročnik ravnal v skladu z enajstim odstavkom 142. člena,
 60. tehnično in organizacijsko ne ukrepa tako, da zagotovi varnost svojega omrežja in svojih storitev (prvi odstavek 145. člena),
 61. ne sprejme takih ukrepov, ki zagotovijo raven varnosti in zavarovanja, ki je sorazmerna s pričakovanimi tveganji in stroški ter v skladu s tehničnim in tehnološkim razvojem (drugi odstavek 145. člena),
 62. ne opozori uporabnikov na posebna tveganja za varnost omrežja ali storitev takoj, ko za tveganje izve, ali jih ne obvesti o vseh mogočih sredstvih za odpravo tveganja in verjetnih stroških ali uporabnikom ne omogoči hitrega in učinkovitega dostopa do zaščitnih ukrepov (prvi odstavek 146. člena),
 63. ne varuje zaupnosti elektronskih komunikacij v skladu z drugim odstavkom 147. člena tega zakona,
 64. sebi ali komu drugemu pridobi podatke o vsebini, dejstvih in okoliščinah prenesenih sporočil, ki presegajo najmanjšo potrebno mero, nujno potrebno za izvajanje določenih elektronskih storitev, oziroma teh podatkov ne uporablja samo za izvajanje teh storitev ter uresničevanje pogodbenih obveznosti v zvezi z njimi (tretji odstavek 147. člena),
 65. ne seznanja naročnika ali uporabnika v skladu s četrnim odstavkom 147. člena tega zakona,
 66. nadzoruje oziroma prestraža komunikacije, kadar to ni izrecno dovoljeno s tem zakonom (peti odstavek 147. člena),
 67. uporabniki niso bili predhodno pravilno obveščeni o snemanju, njegovem namenu in trajanju hrambe posnetka ter posneto sporočilo ni bilo pravočasno izbrisano v skladu s sedmim odstavkom 147. člena tega zakona,
 68. obvestilo o snemanju ni dano po istovrstnem mediju oziroma v enaki obliki, kakor poteka snemana komunikacija (osmi odstavek 147. člena),
 69. ne vzpostavi svojih notranjih postopkov in ne zagotavlja neizbrisne evidence o odzivanju na zahteve za dostop do osebnih podatkov naročnikov (prvi odstavek 149. člena),
 70. podatkov o prometu po končani zvezi ne izbriše ali ne naredi tako, da postanejo brezosebni (prvi odstavek 151. člena),
 71. ne pridobi naročnikovega oziroma uporabnikovega predhodnega soglasja v skladu s

- tretjim odstavkom 151. člena tega zakona,
72. podatke o prometu namesto oseb, ki so pod njenim nadzorom, obdeluje kdo drug (peti odstavek 151. člena),
 73. ne ravna v skladu s šestim odstavkom 151. člena tega zakona,
 74. ne obdeluje lokacijskih podatkov v skladu s prvim odstavkom 152. člena tega zakona,
 75. uporabniku ali naročniku krši pravico do začasne zavrnitve obdelave podatkov iz tretjega odstavka 152. člena tega zakona,
 76. lokacijske podatke namesto oseb, ki so pod njenim nadzorom, obdeluje kdo drug (četrti odstavek 152. člena),
 77. ne hrani dokumentacije, ugotovitev in zahtev oziroma podatkov na način in pod pogoji iz 165. člena tega zakona ali ne zagotavlja neizbrisne registracije izvedenih ukrepov in posegov v skladu s 166. členom tega zakona (peti odstavek 153. člena),
 78. ne pošlje zahtevanih podatkov, kakor določa zakon (sedmi odstavek 153. člena),
 79. ne ravna v skladu s prvim, drugim ali četrtim odstavkom 159. člena tega zakona,
 80. ne hrani zadostnega popisa podatkov o kršitvi varstva osebnih podatkov (sedmi odstavek 159. člena),
 81. ne začne zakonitega prestrezanja komunikacij po prejemu prepisa izreka odredbe oziroma ustne odredbe (prvi in četrti odstavek 160. člena),
 82. ne izvaja zakonitega prestrezanja na način, v obsegu in trajanju, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe ali v ustni odredbi (tretji in četrti odstavek 160. člena),
 83. ne zagotovi tridesetletne neizbrisne registracije prestrezanja ali podatkov ne varuje v skladu z oznako stopnje tajnosti prepisa odredbe (peti odstavek 160. člena),
 84. na svoje stroške ne zagotovi ustrezne opreme in primernih vmesnikov ali ustreznih prenosnih poti do nadzornih centrov pristojnega organa (šesti odstavek 160. člena),
 85. ne zagotovi hrambe za druge operaterje, če ji je naložena z odločbo (četrti odstavek 163. člena),
 86. hrani podatke za krajši čas, kakor ga določa zakon (peti odstavek 163. člena),
 87. hranjenih podatkov ne uniči po koncu obdobja hranjenja ali uniči tiste podatke, do katerih je bil odrejen dostop (sedmi odstavek 163. člena),
 88. ne zagotavlja hrambe podatkov v obsegu, kakor ga določa zakon (164. člen),
 89. ne zavaruje hranjenih podatkov (prvi odstavek 165. člena),
 90. hranjene podatke pregleda, obdeluje ali drugače uporablja v nasprotju z zakonom (drugi odstavek 165. člena),
 91. ne zagotavlja enake kakovosti, varnosti ali zaščite hranjenih podatkov kakor za podatke v omrežju (tretji odstavek 165. člena),
 92. ne posreduje hranjenih podatkov takoj oziroma brez nepotrebne odlašanja na način in v obsegu, kakor je določeno v prepisu izreka odredbe (prvi in tretji odstavek 166. člena),
 93. ne zagotovi neizbrisne registracije sporočanja hranjenih podatkov ali podatkov ne varuje v skladu z oznako tajnosti prepisa odredbe (peti odstavek 166. člena),
 94. ne vodi zbirnih podatkov v skladu s prvim odstavkom 168. člena tega zakona,
 95. ovira pooblaščen osebe agencije oziroma informacijskega pooblaščenca pri opravljanju nalog nadzora (221. do 225. člen).

(2) Z globo od 2.000 do 20.000 eurov se kaznuje pravna oseba, ki se ne šteje za pravno osebo iz prvega odstavka tega člena, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA
SKRAJŠANEM POSTOPKU**

/

VI. PRILOGE